

Са руском инвазијом на Грузију, Американци су у прилици да виде делић још једне „успешне“ америчке спољнополитичке приче.

Најшокантнији догађај у историји америчког војно-индустријског комплекса, за који је председник Ајзенхауер рекао да представља озбиљну опасност за наш демократски процес, десио се 1989. То је била година када се совјетска империја распала, Берлински зид пао, Источна и Западна Немачка се спојиле у једну Немачку, совјетске снаге напустиле Источну Европу а многе совјетске републике добиле независност.

Пентагон и амерички војно-индустријски комплекс били су обузети паником. Шта ако Американци одлуче да сада могу да расформирају америчку стајаћу војску, с обзиром да више нема опасности од инвазије на Америку? Замислите: Нема више војних лифераната. Нема више војних лобиста. Нема више пензионисаних војних званичника који зарађују гомиле новца као консултанти. Нема више војске или база у прекоморским земљама. Нема више база широм Америке. Нема више баснословних пореза који се плаћају у корист хладноратовске државе војног благостања.

Време након пада совјетске империје било је време када су званичници Пентагона практично молили Конгрес да остави војно-индустријски комплекс у животу. Предлагани су нови разлози. Водићемо рат против дроге, рекао је Пентагон. Ширићемо слободно предузетништво тако што ћемо помагати америчким корпорацијама у иностраним стварима, говорио је. Можда је врхунски очајнички аргумент био тај да је огромна стајаћа војска неопходна да би заштитила Американце од једног небезбедног света.

Међу неизговореним разлозима били су и претња од комунизма и претња од ислама, с обзиром да су обе претње биле непостојеће. Али, то ће се променити током наредне деценије америчких војних интервенција.

Амерички званичници предузели су серију интервенција на Блиском Истоку, изазивајући управо ону љутњу и бес које ће на крају довести до терористичких противудара. Ове интервенције укључиле су Заливски рат против бившег америчког савезника Садама Хусеина, намерно уништавање ирачких водоснабдевачких капацитета и постројења за отпадне воде, бруталне санкције које су допринеле смрти стотине хиљада ирачке деце, уз изјаву америчког амбасадора у УН, Медлин Олбрајт, да је смрт пола милиона ирачке деце била „вредна тога“, размештање америчких војника на светом исламском тлу, нелегалне и смртоносне „зоне забрањеног лета“ над Ираком, као и сталну и безусловну помоћ израелској влади.

Када су све ове интервенције произвеле терористичке нападе на Светски трговински центар 1993. и 2001. (уз напад на Пентагон), амерички званичници су се правили невештим, говорећи да је све то било везано за мржњу према америчкој слободи и вредностима. Све то, по њима, није имало никакве везе са политиком америчке владе која је потпаљивала и изазивала љутњу и бес против Америке.

Нажалост, њихове интервенције нису биле ограничене на Блиски Исток. Чак и док су наводно славили крај Хладног рата, амерички званичници су почели да се крећу курсом који је, временом, могао да доведе до само једног исхода – љутње и беса руских званичника (и руског народа) према Сједињеним Државама.

Сваки Американац би морао себи да постави једно важно питање: Зашто нису расформирали НАТО по завршетку Хладног рата? Зар није сврха НАТО пакта била заштита против совјетског напада на Европу? Дакле, када се Совјетски Савез распао, није ли било логично расформирати и сам НАТО?

Уместо тога, годину за годином, амерички званичници су користили НАТО како би провоцирали и изазивали свог старог хладноратовског Званичног непријатеља. На пример, док данас амерички званичници тврде да су огорчени покушајем Јужне Осетије да се отцепи од Грузије, снаге НАТО су коришћене ради одвајања Косова од Србије, знајући колико ће то понизити вековног српског савезника, Русију.

Још важније, земље које су некад биле под совјетском доминацијом, попут Латвије, Литваније, Естоније и Пољске примљене су у чланство НАТО пакта, а амерички званичници очајнички покушавају да издејствују чланство у НАТО за Грузију и Украјину. Поврх тога, амерички званичници успостављају блиске везе са званичницима бивших совјетских република, па чак и оснивају базе тамо, као што је случај са Узбекистаном. У последњих неколико дана, амерички и пољски званичници су се чак договорили о инсталирању ракетних система у Пољској.

Просечни амерички неоконзервативац би рекао: „Па шта је у томе погрешно?“ Па, претпоставимо да је НАТО био расформиран 1990. и да су руски званичници одједном објавили да Варшавски уговор остаје на снази и да ће бити реконструисан. Међу новим чланицама биле би Куба, Гренада, Панама, Мексико и Хаити. Претпоставимо да су, током наредних 18 година, руски саветници обучавали војске тих земаља и да су у њима размештене ракетне инсталације Варшавског уговора.

Да ли би амерички неоконзервативци полудели? Наравно да би. Они би тражили од америчке владе да изврши инвазију на те земље ради смене њихових режима.

Дакле, где смо данас? Направили смо пун круг. САД су сада суочене са сведеном верзијом свог старог Званичног Непријатеља, са Русијом. Опет слушамо о комунистичкој претњи и алузије на старог америчког хладноратовског непријатеља (и партнера из Другог светског рата), Совјетски Савез. Без сумње ћемо ускоро слушати како је крај Совјетског Савеза уствари била само једна вешта комунистичка превара која је требало да уљуља Запад у лажно осећање сигурности.

И, наравно, слушаћемо о томе колико је војно-индустријски комплекс неопходан за „слободу“ и „сигурност“ америчког народа, с обзиром на двоструке претње комунизма и тероризма с којима смо суочени. Још више „одбрамбеног“ наоружања. Још више „одбрамбених“ лифераната. Још више профита од „одбране“. Још више ратова ради „одбране“. Још више новца за „одбрану“. Још више пореза за „одбрану“.

А још ако америчке интервенције у Латинској Америци од 1989. уроде нападима на америчке званичнике попут оних који се сада дешавају против мексичких званичника у склопу „рата против дроге“, ускоро ћемо имати још Званичних непријатеља који би оправдали постојање и ширење Пентагона и војно-индустријског комплекса.

Шта год друго може да се каже о америчким званичницима, они свакако нису глупи. Вештим коришћењем спољне политике, они не само да су успели да оживе свог старог хладноратовског Непријатеља, они су такође успели да додају и нове Званичне непријатеље постојећој гомили. Остаје да се надамо једино да Американци обраћају пажњу не само на оно што се дешава у Ираку, Авганистану, Грузији, Источној Европи и Латинској Америци, већ и на спољну политику која се води из Вашингтона последњих 18 година.

(Аутор [Jacob G. Hornberger] је оснивач и председник Фондације за будућност слободе (Тхе Футуре оф Фреедом Фоундацион), САД.)